

Arbejdsrettens dom af 16. november 2011

i sag nr. AR2011.0455:

Landsorganisationen i Danmark (LO)
for
Fagligt Fælles Forbund (3F)
(advokat Pernille Leidersdorff-Ernst)
mod
Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A)
(advokat Charlotte Strøm Petersen)

Dommere: Poul Dahl Jensen (næstformand), Jytte Scharling (næstformand) og Niels Waage (retsformand) i medfør af lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter § 8, stk. 1, og 2.

Indledning

Sagen drejer sig om, hvorvidt Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A) har begået brud på de fagretlige regler og skal betale bod ved at fastholde, at et fællesmøde med LO skal afholdes på GLS-A's kontor i Århus og ikke i København

Påstande

Klager, LO for 3F har nedlagt påstand om, at indklagede, GLS-A, skal betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat alvorlig bod til Fagligt Fælles Forbund.

Indklagede, GLS-A har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

GLS-A, der er hjemmehørende i Århus, udtrådte pr. 1. april 2011 af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA). I forbindelse hermed drøftede GLS-A og LO bl. a., hvor fællesmøder mellem parterne skulle afholdes – i Århus hos GLS-A eller i København hos LO – uden at enighed kunne opnås. GLS-A var af den opfattelse, at den part, der begærer et fællesmøde, må forvente mødet afholdt hos modparten. LO var af den opfattelse, at et fællesmøde skal afholdes i København, uanset hvem af parterne der anmoder om fællesmødet. LO tilkendegav i et brev af 27. maj 2011, at man fandt det mest hensigtsmæssigt, at fællesmøde fremover – i lighed med, hvad der gælder for de øvrige organisationer, der har hovedsæde uden for København – holdes i LO. Endvidere tilkendegav LO i brev af 10. juni 2011, at LO ville betragte GLS-A som udebleven, hvis der ikke blev givet møde til fællesmøder i LO.

Herefter opstod der en uoverensstemmelse mellem LO's medlemsorganisation Fagligt Fælles Forbund og et medlem af GLS-A. Uoverensstemmelsen kunne ikke løses på et organisationsmøde, og sagen blev videreført med LO's medvirken. Den 8. juni 2011 anmodede LO GLS-A om afholdelse

af fællesmøde, men parterne kunne ikke blive enige om, hvor fællesmødet skulle afholdes. Herefter indbragte LO spørgsmålet om stedet for afholdelse af fællesmøder mellem LO og GLS-A for Arbejdsretten. Under et forberedende retsmøde den 27. juni 2011 foreslog retsformanden, at parterne enedes om uden præjudice for sagens afgørelse, at fællesmøder mellem parterne afholdes i LO i København, indtil Arbejdsrettens afgørelse foreligger. Efter det for Arbejdsretten oplyste tiltrådte parterne dette forslag.

Parternes argumentation

Klager har gjort gældende, at det gennem årtier har været fast praksis, at fællesmøder afholdes i København. Denne praksis blev konfirmeret af hovedorganisationerne i forbindelse med revisionen af Arbejdsretsloven i 1973. Klager har herved bl. a. henvist til følgende afsnit i C. Ove Christensen Lov om Arbejdsretten med kommentarer, 2. udgave (1983), s. 49:

”Under forhandlingerne i Folketinget rejstes det spørgsmål, om fællesmøder kunne afholdes på de respektive arbejdspladser. Arbejdsministeren indhentede i denne anledning udtalelser fra Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, der samstemmende har svaret, at fællesmøder altid har været afholdt i København, og at det af praktiske grunde må anses for mest hensigtsmæssigt, at denne ordning bibeholdes.”

Organisationer uden for en hovedorganisation har efter samme langvarige praksis givet møde til fællesmøder i LO. Disse organisationer er mødt, fordi de har følt sig retligt forpligtet hertil, og fordi fællesmøder forudsættes afholdt i en hovedorganisation. Denne årelange praksis har karakter af en kutyme eller et almindeligt arbejdsretligt princip, som naturligvis også forpligter GLS-A, idet GLS-A er forpligtet af de gældende aftaler og kutymen, der relaterer sig til hovedaftalen.

Det er derudover naturligt, at hovedorganisationen som eneste part i hovedaftalen fastsætter betingelserne for fællesmødets afvikling.

Dertil kommer, at også almindelig værnetingsregler taler for, at fællesmøde afholdes i København, idet disse er tæt relateret til og forudsætningen for sagens videreførelse i Arbejdsretten.

Ved ikke at ville medvirke til gennemførelsen af et fællesmøde efter disse gældende regler har GLS-A begået brud på de fagretlige regler og har derved pådraget sig et organisationsansvar, således at bod er forskyldt.

Indklagede har anført, at der hverken i lov, hovedaftale eller fagretlig litteratur findes bestemmelser om, hvor fællesmøder skal afholdes, og det bestrides, at der eksisterer en praksis for eller en stiltiende aftale om, at fællesmøder afholdes i København. En praksis for at fællesmøder afholdes i København kan ikke anses for konfirmeret og fastholdt ved revisionen af Arbejdsretsloven i 1973, idet de af C. Ove Christensen ovenfor citerede udtalelser alene drejede sig om, hvorvidt fællesmøder kunne afholdes lokalt hos den enkelte arbejdsgiver.

Det er klager, der skal bevise, at den påståede praksis eksisterer, herunder at begge parter har følt sig retligt forpligtet heraf, og denne bevisbyrde har klager ikke løftet. Klager har herudover ikke ført bevis for, at der mellem klager og SALA var en stiltiende aftale om, at fællesmøder skal afholdes i København. Spørgsmålet ses slet ikke at være drøftet mellem parterne. En praksis eller en stiltiende aftale må under alle omstændigheder været bortfaldet ved indklagedes udtræden af SALA. Klager har endvidere ikke ført bevis for, at der er en praksis for, at fællesmøder afholdes hos LO, når en arbejdsgiverorganisation står uden for en af hovedorganisationerne. Derimod findes der en fast, klar og entydig arbejdsretlig praksis for, at fællesmøder afholdes hos arbejdsgiverparten, hvilket også har været den hidtidige praksis mellem klager og SALA.

Dette var også tilfældet, da SALA tidligere havde hovedsæde i Århus. Indklagede har herved henvist til afgørelsen i Den faste Voldgiftsrets sag nr. 5021 (kendelse af 26. september 1957), hvoraf fremgår, at der den 27. november 1956 blev afholdt et fællesmøde i Århus.

Fællesmøderne stammer fra Septemberforliget og er en del af det aftalebaserede tvisteløsningssystem. Et fællesmøde er således ikke et retsmøde og er derfor ikke underlagt Arbejdsrettens kompetence og domicil.

For det tilfælde, at LO skulle få medhold i sit standpunkt, har indklagede gjort gældende, at man har stillet sig til rådighed for afholdelse af fællesmøder, og at man ikke – henset til den begrundede tvivl, der har været i sagen – har udvist bodspådragende adfærd ved at fastholde den hidtidige praksis om, at fællesmøder afholdes hos arbejdsgiverparten.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

I 1973 blev der gennemført en lov om Arbejdsretten, der indeholdt nye vigtige regler om fællesmøder, herunder om bortfald af bodsansvar for arbejdere, der efter en overenskomststridig arbejdsstandsning genoptog arbejdet umiddelbart efter afholdelse af fællesmøde. Kort efter – i 1974 – blev der indgået en ny hovedaftale mellem SALA og LO, der som konsekvens af den nye lovs regler om fællesmøder indeholdt en ny bestemmelse om afholdelse af fællesmøder svarende til § 10 i Hovedaftalen mellem DA og LO fra 1973. Det var ikke heri bestemt, hvor fællesmøder skal afholdes. Imidlertid fremgår det af C. Ove Christensens Lov om Arbejdsretten med kommentarer, at såvel LO som SALA til brug ved Folketingets forhandlinger om loven udtalte, at fællesmøder altid havde været afholdt i København, og at det af praktiske grunde må anses for mest hensigtsmæssigt, at denne ordning blev bibeholdt. Arbejdsretten finder det herefter mest nærliggende at antage, at det ved indgåelsen af hovedaftalen mellem LO og SALA i 1974 var forudsat, at fællesmøder skulle afholdes i København, med mindre parterne i det enkelte tilfælde aftalte andet. GFS-A er efter udmeldelsen af SALA fortsat forpligtet af denne hovedaftale, hvis senere ændringer er uden betydning for spørgsmålet.

Arbejdsretten giver herefter LO medhold i, at LO kan forlange, at fællesmøder med GLS-A afholdes i København.

Da der imidlertid indtil afsigelsen af denne dom har foreligget en begrundet tvivl om spørgsmålet, finder Arbejdsretten ikke grundlag for at pålægge GLS-A bod. Herefter frifindes GLS-A for LO's bodspåstand.

Thi kendes for ret:

GLS-A frifindes for LO's påstand om bod.

I sagsomkostninger skal hver part inden 14 dage betale 1.000 kr. til Arbejdsretten.

Niels Waage